

Tvarios inovacijos – raktas į verslo konkurencingumą

Teresė Škutaitė

Inovacijų agentūros „GreenTech Hub“
grupės vadovė

ES strateginiai dokumentai žaliosioms inovacijoms

Dokumentas	Pagrindiniai akcentai	Nauda verslui
Europos Žalioji kursas	<ul style="list-style-type: none">Tikslas: Klimatui neutrali Europa iki 2050 m.Skatina žiedinę ekonomiką ir išteklių efektyvumą.	<ul style="list-style-type: none">Naujos rinkos ir finansavimo galimybės.Kryptis inovacijoms ir konkurencingumui stiprinti.
Poveikio klimatui neutralizavimo pramonės aktas	<ul style="list-style-type: none">Skirta švarių technologijų gamybai (saulės energija, baterijos, vandenilio technologijos).	<ul style="list-style-type: none">Supaprastintos reguliacijosES parama naujų technologijų gamybai ir eksporto skatinimui.
Europos svarbiausiųjų žaliavų aktas	<ul style="list-style-type: none">Užtikrintas kritinių žaliavų tiekimas ir perdirbimas.	<ul style="list-style-type: none">Mažina tiekimo rizikas.Skatina žiedinę ekonomiką ir technologijų stabilumą.

Lietuvos strateginiai dokumentai žaliosioms inovacijoms

Dokumentas	Pagrindiniai akcentai	Nauda verslui
Nacionalinė energetinės nepriklausomybės strategija	<ul style="list-style-type: none">Tikslas: 100 % energijos iš atsinaujinančių šaltinių iki 2050 m.	<ul style="list-style-type: none">Galimybė dalyvauti žaliosios energijos projektuose.Mažesnės energijos sąnaudos ir didesnis efektyvumas.
Nacionalinė pažangos programa 2021–2030	<ul style="list-style-type: none">Žiedinė ekonomika, finansavimas tvarioms inovacijoms.	<ul style="list-style-type: none">Parama inovacijoms ir investicijoms į žaliuosius sprendimus.
Pramonės transformacijos gairės	<ul style="list-style-type: none">Perėjimas prie mažai taršios pramonės, tvarių technologijų diegimas.	<ul style="list-style-type: none">Sudaromos sąlygos įmonėms lengviau prisitaikyti prie rinkos poreikių.

Lietuvos ekonomika 2050 m. – neutrali klimatui

	2030 m.	2040 m.	2050 m.
ES tikslai	Sumažinti išmetamo ŠESD kiekį ne mažiau kaip 55% palyginti su 1990 m.		Sumažinti išmetamo ŠESD kiekį 100% palyginti su 1990 m.
Nacionaliniai tikslai	Sumažinti 30% išmetamo ŠESD kiekį, palyginti su 2005 m.	Sumažinti 85% išmetamo ŠESD kiekį, palyginti su 1990 m.	Sumažinti 100% išmetamo ŠESD kiekį, palyginti su 1990 m.

Šaltinis: ES ir nacionaliniai klimato kaitos švelninimo tikslai 2030–2050 m. (LR Seimas, 2021)

Strateginių dokumentų įtaka verslui

Viešojo ir privataus sektoriaus partnerystė

Stiprėja bendradarbiavimas inovacijų diegimui.

Bendra ekosistema žaliajai transformacijai.

Verslo nauda: paprastesnis kelias įgyvendinti sudėtingus projektus.

Rinkos plėtra ir konkurencingumas

Naujos rinkos žaliosioms prekėms ir paslaugoms.

Tvarumo vertinimas kaip konkurencinis pranašumas.

Verslo nauda: padidėję pardavimai ir stipresnė reputacija.

Žiedinės ekonomikos skatinimas

Mažesnis žaliavų poreikis.

Didesnis energijos ir procesų efektyvumas.

Verslo nauda: ilgalaikės kaštų taupymo galimybės.

Naujos finansavimo galimybės

Subsidijos, paskolos ir ES fondų parama žaliosioms technologijoms.

Prioritetas inovatyviems, tvariems sprendimams.

Verslo nauda: mažesnė finansinė našta naujoms technologijoms

Supaprastinta reguliacinė aplinka

Aiškesni leidimų išdavimo procesai.

Mažiau biurokratinių kliūčių.

Verslo nauda: spartesnis inovacijų diegimas

Tvarių inovacijų koncepcija

Kryptingumas: sprendžiamos konkrečios aplinkosaugos ar tvarumo problemos.

Tvarumas: mažinamas poveikis gamtai per visą produkto gyvavimo ciklą.

Konkurencingumas: stiprinamas įmonės įvaizdis ir rinkos pozicijos.

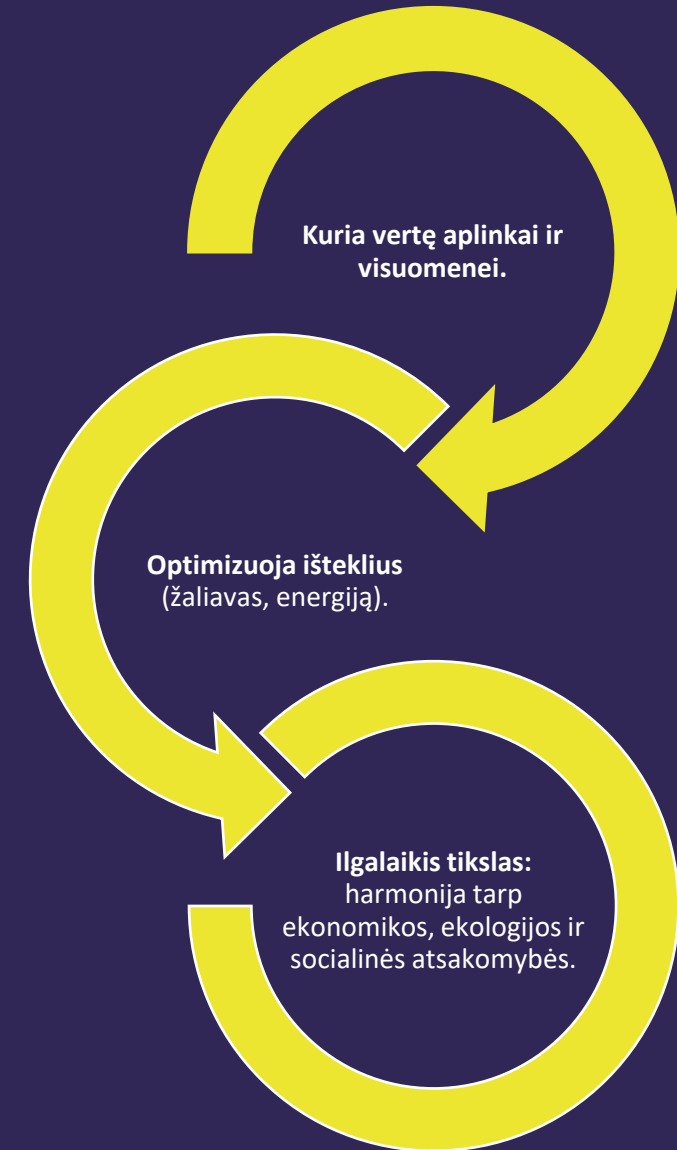
Integracija: derinami pažangūs technologiniai sprendimai su ekologišku požiūriu.

Kodėl orientuojamės į produktus?

- Produktai yra tiesiogiai matomi rinkai, lengviau suprantami vartotojams.
- Kiekvienas produktas gali tapti švaresnės ir atsakingesnės pramonės simboliu.
- Ekologiški produktai didina vartotojų lojalumą, tuo pačiu mažindami išteklių naudojimą.

Tvarių inovacijų pavyzdžiai:

Biologiškai skaidūs elektronikos komponentai; Vandenilio kuro elementai;
Atliekų pavertimas žaliavomis; Energiją kaupiančios baterijų sienos.

Pavyzdys: Lietuvių sukurta 100 % perdirbta akustinė plokštė

- **Unikalumas:** Plokštė pagaminta tik iš atliekų, tokių kaip senos padangos, porolonai, automobilių sėdynės.
- **Tikslas:** Spręsti triukšmo taršos problemą, prisidėti prie žiedinės ekonomikos tikslų.
- **Naudojimo sritys:** Terasų grindys, balkonų sienos, automobilių stovėjimo aikštelės, gyvenamųjų ir komercinių patalpų konstrukcijos.
- **Vertė:** Plokštė atspari drėgmei, temperatūros pokyčiams, lengvai valoma ir ilgaamžė.

Kodėl **tvarios inovacijos** svarbios verslui?

Išlaidų mažinimas

- Energijos sąnaudų optimizavimas.
- Efektyvesnis išteklių naudojimas.
- Atliekų mažinimas per žiedinės ekonomikos principus.

Rinkos aktualumo didinimas

- Vartotojų poreikių tenkinimas.
- Naujos galimybės augančiose rinkose.
- Konkurencinis pranašumas prieš kitas įmones.

Įmonės reputacijos gerinimas

- Patrauklumas investuotojams.
- Geresnės finansavimo sąlygos.
- Talentų pritraukimas į komandą.

Ilgalaikė verslo vertė

- Atsparumas rinkos pokyčiams.
- Ekonominė nauda ilgalaikėje perspektyvoje.
- Prisitaikymas prie ateities reguliacijų.

Ateities tendencijos: Tvarios inovacijos ir žalieji sprendimai

Žaliosios technologijos kaip proveržis

Dirbtinis intelektas mažina energijos sąnaudas.

Pažangios medžiagos, tokios kaip bioplastikai ir kompozitai, formuoja tvarią pramonę.

Vandenilio technologijos transformuoja transportą ir energetiką.

NZIA: naujas požiūris į pramonę

Skatinamas vietinis **žaliavų perdirbimas** mažina priklausomybę nuo importo.

ES lyderystė žaliajoje pramonėje kuria konkurencinį pranašumą pasaulinėse rinkose.

Regioniniai klasteriai stiprina inovacijas ir regionų ekonomikas.

Pokyčiai rinkoje

Vartotojai renkasi **sąmoningumą**: auganti paklausa tvariems produktams.

ESG kriterijai: standartas, kuriuo vertinamos investicijos ir įmonių veiklos tvarumas.

Tvarūs verslo modeliai: nuo produkto iki paslaugų ekonomikos.

Ateities prognozės

Atsinaujanti energija:

Iki 2030 m. atsinaujinantys šaltiniai sudarys 42,5% ES energijos vartojimo, o saulės ir vėjo energija kartu generuos 30% visos elektros.

Elektromobiliai ir transportas:

Iki 2030 m. 50% naujų automobilių bus elektromobiliai, o transporto emisijos sumažės 55% lyginant su 1990 m.

Žalioji ekonomika:

Iki 2030 m. numatoma 2,5 mln. naujų darbo vietų ir trigubai išaugusi pasaulinė net-zero technologijų rinka.

Investicijos ir finansavimas:

ES per dešimtmetį investuos 1 trln. eurų į žaliasias technologijas, o 50% Europos investicijų banko lėšų bus skirta klimato projektams iki 2025 m.

GreenTech Hub

Misija – skatinti žaliųjų inovacijų diegimą, kūrimą ir sklaidą, siekiant paspartinti įmonių perėjimą link neutralios klimatui ekonomikos.

GreenTech Hub

Kompetencijų didinimas

Inovacijų fasilitavimas

Tarptautiškumas

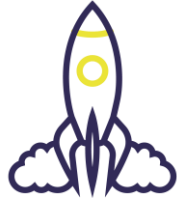
Finansinės investicijos

Tinklaveika

Įmonių konsultavimas

Dėl inovatyvių tvarių
gaminių kūrimo

Dėl žiedinės
ekonomikos modelių,
gamybos procesų
perorientavimo į
žiedinius

Dėl žaliųjų
technologinių
sprendimų diegimo

Dėl prekybos
antrinėmis žaliavomis

Dėl valstybinio ar ES
finansavimo
galimybių

Dėl reglamentavimo

www.inovacijuagentura.lt